

[Landbrugsministeren.]

Beløb. Til dette Formaal stilles der til Raadighed 2 Mill. Kr., deraf 1 Mill. Kr. aarlig til Oprettelse af Husmandsbrug og 1 Mill. Kr. til Fremskaffelse af Haver og Byggepladser i Byerne. Endelig tilsikres der Kommunerne Forkøbsret ved Afholdelse af Tvangsauktioner over Ejendomme i Byerne, hvor Grundarealet udgør mere end to Trediedele af den samlede Ejendomsskyld. Kommunerne faar denne Forkøbsret for ogsaa paa den Maade at kunne anskaffe sig Jord.

Det næste Lovforslag, jeg skal have den Ære at fremsætte for det høje Ting, er *Forslag til Lov om Vilkaar for Overtagelse af Jorder i offentligt Eje*. Lovforslaget er paa mange Punkter i Overensstemmelse med Loven af 4. Oktober 1919 om Vilkaar for Overtagelse af Jorder i offentligt Eje. Jeg skal derfor kun omtale de Ændringer, som er sket her. Lovforslaget er delt i to Kapitler, hvoraf det første omhandler Jorder i Statens Eje og det andet Jorder i Kommunerne Eje. I § 6 ændres Byggelaansparagraffen. Det har tidligere været saaledes, at de paagældende kun kunde laane $\frac{9}{10}$ af det Beløb, der medgaar til Opførelse af Bygninger. Dette ændres i det foreliggende Lovforslag til, at de kan laane hele Beløbet, dog saaledes at Beløbet i intet Tilfælde kan overstige 10 000 Kr. Af Beløbet forrentes de ni Tiendele med $4\frac{1}{2}$ pCt. aarlig, og Resten er rentefri. Forpligtelsen til Forrentning bliver i nogen Grad den samme som tidligere. Laanet er afdragsfrit i de første 5 Aar, derefter afdrages det med $\frac{1}{2}$ pCt. aarlig af den oprindelige Hovedstol. I § 7 fastsættes Bestemmelser om Byggelaan til Tillægsparcer. Endvidere er der forskellige Bestemmelser, som tilsigter ved Ejerskitte at hindre Spekulation i Prisstigning for Bygningernes Vedkommende.

I Kapitel II, der omhandler Vilkaarene for Kommunejords Overdragelse til Ansøgere, bestemmes det, at Kommunerne i de fleste Tilfælde træder i Stedet for Staten, medens det i andre Tilfælde, nemlig hvor det gælder Statsinteresser, er Staten, der er den afgørende. Selve Byggelaansparagraffen vedrørende Jorder i Kommunerne Eje er affattet saaledes, at Kommunerne kan yde Garanti for Laan, der optages i private Pengeinstitutioner til Opførelse af Bygninger, baade paa Husmandsbrug og paa Byejendomme, som oprettes paa denne Kommunejord. Der kan ydes et Laan til hver enkelt Ejendom af et Beløb, som højest maa udgøre 10 000 Kr.; for Husmandsbrugs Ved-

kommende kan Laanebeløbet andrage hele det Beløb, som er medgaet til Bygningernes Opførelse, dog ikke udover 10 000 Kr., hvorimod der til Byejeendommene kun kan udlaanes $\frac{8}{10}$ af Opførelsessummen; der er Risikoen jo større end ved Husmandsbrug, hvor der ogsaa bliver anskaffet Besætning o. s. v., saaledes at Pantet her bliver sikrere for Staten og Kommunerne.

Det tredje Lovforslag angaaende Udstykning er *Forslag til Lov om Tillæg til Lov Nr. 137 af 1. Juni 1929 om Foranstaltninger til Fremme af Udstykningen i de sønderjydske Landsdele*. Der blev jo i Sommersamlingen gennemført et Lovforslag om at stille 10 Mill. Kr. til Raadighed til Fremme af Udstykningen i Sønderjylland ved Indkøb af Jord, til Grundforbedring og Vejanlæg i disse Egne. Der er indtil Dato købt saadan noget som ca. 2 000 Tønder Land i Henhold til denne Lov. Det Lovforslag, som her fremsættes, angiver Reglerne for Udstykningen af den saaledes erhvervede Jord. Denne Jord skal efter Lovforslaget fortrinsvis udstykkes i Husmandsbrug, men den kan dog ogsaa, hvor Forholdene taler derfor, udstykkes i mindre Gaardmandsbrug, dog saaledes, at disse ikke maa have et Tilliggende af mere end højst 15 ha middelgod Jord. Disse Jorder udstykkes i Regelen efter Bestemmelserne i Lovforslaget om Vilkaar for Overtagelse af Jorder i offentligt Eje, som ogsaa skal gælde med Hensyn til Byggelaan o. s. v., dog saaledes, at der for Gaardenes Vedkommende kan laanes et Beløb, der svarer til passende Bygningers Opførelse, men ikke ud over et Beløb af 15 000 Kr. i de enkelte Tilfælde. Selv om jeg anser en Udvikling af Udstykningen efter den gamle Husmandslovs Principper for ikke særlig heldig, vil jeg dog mene, at der nede i Sønderjylland, hvor der er Tale om saa stor en Udstykning, skal gives Lejlighed til, at hvem der ønsker det kan faa udstykket baade efter den gamle Husmandslovs Principper og efter den saakaldte Gaardmandslov af 4. April 1928, men Købesummen, som maa betales for den saaledes købte Jord, maa i saa Tilfælde beregnes efter den af Staten betalte Jordpris plus Udgifterne til Grundforbedring og Vejanlæg. Det er jo givet, at naar nogen ønsker at faa den Chance, som ligger i en eventuel Prisstigning, en Prisstigning, som jo ikke mindst bliver fremkaldt ved den af Staten foretagne Grundforbedring, maa de betale den Dags-